

סקירה חודשית – מרץ 2016*

נורית דרור, יחידת המחקר

שוק המניות

המסחר במניות בתל-אביב במרץ התאפיין בעליות שערים במרבית מדדי המניות המובילים. מדד ת"א-25 עלה ב-0.9% במרץ, ובסיכום הרבעון הראשון של השנה ירד בכ-5%.

מדד ת"א-75 עלה ב-2.7% והוא נמוך בכ-1% מהרמה בה היה בתחילת השנה, מדד יתר-50 עלה החודש ב-5.7% ומתחילת השנה עלה בכ-0.3% בלבד.

מדד ת"א-ביומד שהוביל בעלייה של כ-8% במרץ עדיין נמוך בכ-12% מהרמה בה היה בתחילת השנה.

לעליות השערים החודש, תרמו גורמים:

- עליות שערים בארה"ב ובבורסות מובילות בעולם.
- הותרת הריבית במשק ע"י בנק ישראל ללא שינוי, 13 חודשים ברציפות, ברמה של 0.1% באפריל 2016.
- מנתוני בנק ישראל עולה כי משקיעי חוץ רכשו בפברואר מניות בסך כ-180 מיליון דולר נטו, לאחר מכירות בסך כ-60 מיליון דולר נטו בינואר ולאחר רכישות נטו בסך כ-1.7 מיליארד דולר בסיכום שנת 2015.
- עוד עולה מנתוני בנק ישראל כי המדד המשולב למצב המשק עלה ב-0.2% במרץ. קצב צמיחתו של המדד מתחילת השנה דומה לקצב גידולו הממוצע בשנת 2015, לאחר האצה זמנית ברבעון הרביעי של 2015.
- עליית מחירי הנפט בכ-10% במרץ לכ-40 דולר לחבית.

מאידך, תרומה שלילית היתה לגורמים הבאים:

- החלשות הדולר בכ-4% ביחס לשקל במרץ.
- הפד הותר את הריבית בארה"ב ללא שינוי, חרף הציפיות להעלאתה.
- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה ששיעור האבטלה במשק בפברואר 2016 עלה במעט ל-5.3% לעומת 5.1% בחודש הקודם, אך בדומה לממוצע שנת 2015.
- מנתוני הלמ"ס עולה כי מדד המחירים לצרכן ירד במרץ, חודש חמישי ברציפות, ב-0.2% והשלים ירידה של 1.0% ברבעון הראשון של 2016, וזאת לאחר ירידה של 1% ושל 0.2% בשנים 2015 ו-2014, בהתאמה.
- גורמים נוספים: המשך מתיחות ביטחונית ברחבי הארץ, דחיית מתווה הגז ע"י בג"ץ, ואישור חוק להגבלת שכר הבכירים במגזר הפיננסי.

המחזור היומי בשוק המניות (כולל תעודות סל) הסתכם בכ-1.4 מיליארד שקל במרץ, וגם בממוצע ברבעון הראשון של 2016 – מחזור הנמוך בכ-4% מהמחזור הממוצע בשנת 2015. יצוין כי ב-14 במרץ, ערב עדכון רבעוני של משקל המניות במדדי הבורסה, הסתכם מחזור המסחר בבורסה בשוק המניות בבורסה בכ-2.7 מיליארד שקל.

המחזור במניות והמירים (לא כולל תעודות סל בשוק המניות) הסתכם בכ-1 מיליארד שקל ביום במרץ, בדומה למחזור הממוצע ברבעון הראשון של השנה ולמחזור הממוצע בשנת 2015.

חלקן במסחר של מניות מדד ת"א-25 ירד במרץ והיווה כ-69% ממחזור המסחר במניות (ללא תעודות סל), לעומת כ-77% בחודש הקודם וכ-72% בממוצע שנת 2015. במקביל עלה החודש חלקן במסחר של המניות הכלולות במדד ת"א-75 לכ-23% מסך המחזור במניות במרץ לעומת כ-16% בחודש הקודם וכ-20% בממוצע שנת 2015. חלקן של מניות היתר עלה אף הוא החודש והיווה כ-8% מהמחזור במניות במרץ, לעומת כ-6% בחודש הקודם וכ-9% בממוצע שנת 2015.

בקרנות המנייתיות נרשמו במרץ יצירות בסך כ-0.2 מיליארד שקל נטו, שקיזזו את הפדיונות בחודשיים הראשונים של השנה, וזאת לאחר יצירות בסך כ-1.5 מיליארד שקל נטו בסיכום שנת 2015.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים, המחזורים כוללים עסקאות מחוץ לבורסה.

גיוס הון/חברות חדשות

במרץ גויסו בשוק המניות בת"א כ-1 מיליארד שקל:

- ❖ כ-135 מיליון שקל גויסו בשתי הנפקות לציבור ובארבע הנפקות זכויות. בלטו החודש ההנפקות שביצעו החברות **קבוצת נץ** (זכויות) ו**ברן** (ציבור) בסך כ-50 מיליון שקל, כל אחת.
- ❖ כ-790 מיליון שקל גויסו בתשע הקצאות פרטיות של מניות. כ-636 מיליון שקל מתוכם גויסו ע"י בנק **לאומי** במסגרת הקצאה לעובדים, כנגד המרת זכויות עובדים.
- ❖ כ-53 מיליון שקל הוזרמו ל**טאואר** בגין מימוש סופי של כתבי אופציה למניות.

בנוסף, גייסה בארה"ב החברה הדואלית **גילת** בהנפקת זכויות כ-133 מיליון שקל.

חברת הטכנולוגיה **פוינטר** שמניותיה נסחרות בנאסד"ק (PNTR), הגישה מסמך לרישום כפול בתל-אביב. החברה עוסקת במתן שירותי איתור והשבת כלי-רכב גנובים, ושירותי דרך וגרירה. המסחר במניות בת"א יחל ביום רביעי, 6 באפריל והן צפויות להצטרף למדדי ת"א-בלוטק, ת"א-טכנולוגיה ות"א-יתר מאגר.

מניות חברת ההיטק **נוו דיימנשן** הנסחרות זה מכבר בתל-אביב, הועברו מהמסחר ב-OTC למסחר בנאסד"ק (סמל: NNNDM) ב-7 במרץ 2016.

כיום נסחרות בבורסה בתל-אביב 61 חברות שמניותיהן נסחרות גם בארה"ב או גם באירופה.

תעודות סל

בשוק תעודות הסל הונפקו החודש 18 תעודות סל חדשות.

בין התעודות שהתווספו החודש: **תעודת סל ראשונה על ת"א-ביגיטק (TA-BIGITech) מדד חברות ההיי טק הישראליות** – שהושק באוקטובר 2013 וכולל את 70 חברות הטכנולוגיה והביומד הגדולות, ישראליות או קשורות לישראל, הנסחרות בתל-אביב ובבורסות ברחבי העולם; **שלוש תעודות ראשונות על מדד אג"ח תל בונד-תשואות שקלי** שהושק בנובמבר 2015; 13 תעודות מנוטרלות מטבע על מדדי מניות בארה"ב; ותעודה מנוטרלת מטבע על מדדי אג"ח חברות בארה"ב.

כיום נסחרות בבורסה **668** תעודות סל, ביניהן 21 תעודות מטבע.

מחזור המסחר היומי בתעודות סל על מדדי מניות הסתכם בכ-347 מיליון שקל במרץ, ובכ-400 מיליון שקל בממוצע ברבעון הראשון של 2016 – נמוך בכ-15% מהמחזור הממוצע בשנת 2015. המחזור בתעודות סל על מדדי מניות היווה כ-25% מהמחזור הכולל במניות במרץ, וכ-29% בממוצע ברבעון הראשון של 2016, לעומת כ-32% בממוצע בשנת 2015.

מחזור המסחר היומי בתעודות סל על מדדי אג"ח ותעודות מטבע הסתכם בכ-245 מיליון שקל במרץ, ובכ-290 מיליון שקל בממוצע ברבעון הראשון של 2016 – נמוך בכ-10% מהמחזור הממוצע שנת 2015. המחזור בתעודות סל על מדדי אג"ח היווה כ-23% מהמחזור הכולל באג"ח לא-ממשלתי במרץ, וכ-26% בממוצע מתחילת השנה לעומת כ-30% בממוצע שנת 2015.

במרץ לא הייתה פעילות מהותית של הציבור **בתעודות סל על מדדי מניות מקומיים**. רכישות הציבור בתעודות סל אלה הסתכמו בכ-0.3 מיליארד שקל ברבעון הראשון של 2016, לאחר מכירות בסך כ-1.3 מיליארד שקל בשנת 2015. במרץ מכר הציבור **תעודות סל על מדדי מניות בינלאומיים** בסך כ-0.6 מיליארד שקל נטו. מכירות הציבור בתעודות סל אלה הסתכמו בכ-1.1 מיליארד שקל ברבעון הראשון של 2016, לאחר רכישות בסך כ-3.7 מיליארד שקל בשנת 2015. הציבור מכר **תעודות סל על מדדי אג"ח מקומיים** בסך כ-0.1 מיליארד שקל נטו במרץ, ובסך כ-1.2, ולעומת מכירות בסך כ-0.1 מיליארד שקל נטו בלבד בשנת 2015.

הציבור מכר במרץ **תעודות מטבע ("תעודות פיקדון")** בסך כ-1.6 מיליארד שקל נטו, ובסך כ-0.3 מיליארד שקל נטו ברבעון הראשון של השנה, וזאת לאחר שבסיומם שנת 2015 מכר הציבור תעודות מטבע בסכום ענק בהיקף של כ-17.3 מיליארד שקל נטו.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

באופציות על מדד ת"א-25 נסחרו כ-155 אלף יחידות ביום בממוצע במרץ וכ-201 אלף יחידות ביום בממוצע ברבעון הראשון של 2016 – בדומה למחזור הממוצע בשנת 2015. המחזור היומי **באופציות השבועיות על מדד ת"א-25** הסתכם בכ-42 אלף יחידות במרץ ובכ-50 אלף יחידות בממוצע ברבעון הראשון של השנה, לעומת כ-41 אלף יחידות ביום בממוצע שנת 2015.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס הסתכם בכ-484 מיליארד שקל במרץ, נמוך בכ-20% מהמחזור בחודש הקודם. מחזור זה היה גבוה יותר מפי 11 ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הסתכם בכ-4,650 במרץ, נמוך בכ-10% לעומת החודש הקודם. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה מעט והסתכם בכ-58.1 מיליארד שקל בסוף מרץ לעומת כ-57.8 מיליארד שקל בסוף החודש הקודם.

באופציות על מניות נסחרו כ-3,500 יחידות ביום בממוצע במרץ, וכ-4,300 יחידות ביום בממוצע ברבעון הראשון של 2016 - נמוך בכ-30% מהמחזור הממוצע בשנת 2015. לירידה במחזורי המסחר באופציות על מניות השנה תרמה ההפסקה בעשיית שוק, החל בפברואר 2016, בעקבות החלטת הבורסה.

הבורסה השיקה ב-23 במרץ אופציות על מניות **מיילן, פז נפט, גזית גלוב, מליסרון, שטראוס גרופ ואורמת טכנולוגיות**. קבוצת אופציות זו היא האחרונה מבין שלוש קבוצות של אופציות חדשות שהמסחר בהן החל בבורסה במהלך הרבעון הראשון של השנה. עם השלמת ההשקה של אופציות אלו, מתאפשר לראשונה מסחר באופציות על כל המניות הכלולות במדד ת"א-25.

אופציות על מט"ח

באופציות הדולריות נסחרו כ-48 אלף יחידות ביום בממוצע במרץ, וגם ברבעון הראשון של 2016, לעומת כ-64 אלף יחידות בממוצע בשנת 2015.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות הסתכם בכ-1,145 במרץ, והיה הגבוה ביותר שנרשם השנה. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי במונחי נכס בסיס עלה אף הוא והסתכם בכ-27.4 מיליארד שקל במרץ, לעומת כ-26.4 מיליארד שקל בחודש הקודם.

באופציות על האירו נסחרו כ-2,900 יחידות ביום בממוצע במרץ, וכ-1,900 יחידות ביום בממוצע ברבעון הראשון של השנה, לעומת כ-4,100 יחידות ביום בממוצע שנת 2015.

שוק איגרות החוב

המסחר בשוק איגרות החוב במרץ הסתכם במגמה מעורבת, כאשר מדדי אג"ח ממשלתי ירדו ואילו מדדי אג"ח חברות עלו. במרץ איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד ואיגרות החוב הממשלתיות שקליות בריבית קבועה ירדו בכ-0.2%-0.4%, ובסיכום הרבעון הראשון של השנה עלו בכ-1.8% ובכ-1.2% בהתאמה.

איגרות חוב חברות צמודות מדד עלו בכ-1.2% במרץ וגם בסיכום הרבעון הראשון של השנה. יצוין כי מדד תל-בונד תשואות הכולל אג"ח חברות צמודות מדד בדירוג (-BBB) עד (A) בדירוג "מעלות", או בדירוג שבין (Baa3) לבין (A2) בדירוג "מידרוג", עלה החודש בכ-2.1%, ועלה מתחילת השנה בכ-1.6%.

מדד "תל בונד – תשואות שקל" שהושק בנובמבר 2015, עלה בכ-0.9% במרץ, ובסיכום הרבעון הראשון של השנה עלה בכ-1.3%.

איגרות חוב חברות צמודות המט"ח עלו בכ-0.4% במרץ, חרף החלשות הדולר בכ-3.7% ביחס לשקל, ועלו בכ-2.4% מתחילת השנה.

במרץ הסתכם מחזור המסחר היומי בשוק איגרות החוב (כולל תעודות סל) בכ-3.7 מיליארד שקל, לעומת מחזור ממוצע בסך כ-4.6 מיליארד שקל בחודשיים הראשונים של השנה. מתחילת השנה הסתכם המחזור היומי באיגרות חוב בכ-4.3 מיליארד שקל - גבוה מעט מהמחזור הממוצע בשנת 2015.

מחזור המסחר היומי באיגרות החוב (לא כולל תעודות סל בשוק איגרות החוב) הסתכם בכ-3.4 מיליארד שקל במרץ, ובכ-4 מיליארד שקל בסיכום הרבעון הראשון של השנה - גבוה בכ-4% מהמחזור הממוצע בשנת 2015.

מנתוני בנק ישראל עולה כי בפברואר רכשו משקיעי חוץ אג"ח ממשלתי בסך כ-30 מיליון דולר, ובסך כ-200 מיליון דולר מתחילת השנה, וזאת לאחר רכישות נטו בסך כ-0.7 מיליארד דולר בסיכום שנת 2015.

בקרנות האג"ח נבלמו הפדיונות והסתכמו בכ-0.2 מיליארד שקל נטו בלבד במרץ, ובסיכום הרבעון הראשון של 2016 הסתכמו בסכום ענק בהיקף של כ-8.3 מיליארד שקל נטו, לאחר פדיונות בהיקף של כ-7.8 מיליארד שקל בכל שנת 2015.

בקרנות הכספיות התגברו הפדיונות והסתכמו בכ-1.2 מיליארד שקל נטו במרץ, ובכ-2.4 מיליארד שקל בסיכום הרבעון הראשון של 2016, וזאת לאחר שקרנות אלה בלטו בפדיונות ענק בסך כ-26.7 מיליארד שקל בשנת 2015. יצוין כי מגמה דומה של התגברות המכירות נרשמה בתעודות המטבע, מרביתן שקליות.

בקרנות הנאמנות המשקיעות בחו"ל לא נרשמה במרץ פעילות מהותית, לאחר פדיונות בסך כ-0.8 מיליארד שקל נטו בחודשיים הראשונים של השנה, ויצירות בסך כ-1.4 מיליארד שקל נטו בשנת 2015.

בקרנות השקליות נרשמו במרץ פדיונות בסך כ-0.7 מיליארד שקל נטו, שקיזזו את סך היצירות בחודשיים הראשונים של השנה, וזאת לאחר פדיונות בסך כ-2.1 מיליארד שקל נטו בסיכום שנת 2015.

גיוס הון

במרץ גייס האוצר ברוטו כ-5 מיליארד שקל בהנפקות אג"ח, כ-70% מהסכום גויס באמצעות אג"ח שקלי וכ-30% באמצעות אג"ח צמוד מדד. החודש נרשמו פדיונות של אג"ח ממשלתי שקלי בסך כ-1.2 מיליארד שקל. לפיכך, סך הגיוס נטו של האוצר הגיע לכ-3.8 מיליארד שקל במרץ, וכ-4.3 מיליארד שקל בסיכום הרבעון הראשון של 2016.

במרץ חידשה הממשלה, לאחר הפסקה בת כשנתיים שנים, את הנפקת האג"ח בחו"ל, וגייסה בארה"ב ובאירופה 1.5 מיליארד דולר באמצעות שתי סדרות אג"ח: מיליארד דולר גויסו באג"ח לטווח של 10 שנים שבוצעה בריבית הנמוכה ביותר אי פעם בהנפקה דולרית (תשואה 2.942%), וחצי מיליארד דולר גויסו לראשונה באמצעות הרחבת סדרה קיימת לטווח של 30 שנה (תשואה 4.181%). יצוין כי בהנפקה נרשם ביקוש של יתר של פי 5.5 מהכמות המקורית, והיא נוהלה לראשונה מהארץ.

חברות גייסו במרץ סכום ענק בהיקף של כ-9.8 מיליארד שקל - כמחצית סך הגיוס ברבעון הראשון של 2016:

❖ כ-9.3 מיליארד שקל גויסו באמצעות 11 הנפקות של אג"ח לציבור. כ-6.5 מיליארד שקל מתוכם גויסו באמצעות אג"ח צמוד מדד, וכ-2.8 מיליארד שקל גויסו באמצעות אג"ח צמוד אג"ח שקלי בריבית קבועה. בין המנפיקות החודש:

- קרן הריט למשרדים בארה"ב **קיי.בי.אס** גייסה כ-1 מיליארד שקל בהנפקה ראשונה של איגרות חוב לא צמודות בריבית קבועה, בתל-אביב.
- **בנק הפועלים ובנק מזרחי טפחות** גייסו כ-3 מיליארד שקל, כל אחד. בנק הפועלים גייס את כל הסכום בהרחבה של סדרת אג"ח צמוד מדד, קיימת, ובנק מזרחי טפחות גייס את הסכום באמצעות הרחבה של שתי סדרות קיימות - האחת צמודת מדד והאחרת שקלית בריבית קבועה, ובאמצעות סדרה חדשה של אג"ח צמוד מדד.
- חמש חברות נדל"ן ותיקות גייסו כ-1.4 מיליארד שקל, בלטו בגודלן הנפקות שביצעו **גב ים** (514 מיליון שקל), **אמות** (426 מיליון שקל), ו**דה זראסאי** (256 מיליון שקל).

❖ כ-330 מיליון שקל גויסו בשלוש הקצאות פרטיות של אג"ח, בהן הקצאות שביצעו **סלקום** (כ-250 מיליון שקל) ו**דה לסר** (כ-79 מיליון שקל).

❖ כ-227 מיליון שקל גויסו ע"י חברת המים **מקורות**, וזאת באמצעות אג"ח למוסדיים במסגרת רצף מוסדיים.

בסיכום הרבעון הראשון של 2016 גייסו חברות כ-20 מיליארד שקל באמצעות אג"ח בתל-אביב (כולל רצף מוסדיים ונ.ש.ר), לעומת כ-57 מיליארד שקל בכל שנת 2015.

הסקטור הפיננסי גייס כ-11.7 מיליארד שקל ברבעון הראשון של השנה, סכום המהווה כ-61% מסך גיוס הסקטור העסקי באמצעות אג"ח לציבור בתל-אביב. **בנק לאומי** גייס **לראשונה בינואר אג"ח מסוג COCO** (הניתן להמרה כפויה למניות בקרות אירוע קיצון) בסכום של כ-0.9 מיליארד שקל.

מילוה קצר מועד

שערי המק"מ נותרו במרץ ללא שינוי, חודש 11 ברציפות. התשואה לפדיון בסוף מרץ עלתה במעט לכ-0.2% - בדומה לתשואה בסוף שנת 2015.

המחזור היומי במק"מ הסתכם בכ-335 מיליון שקל במרץ ובכ-500 מיליון שקל בממוצע מתחילת השנה – בדומה למחזור הממוצע בשנת 2015.

מנתוני בנק ישראל עולה כי משקיעי חוץ רכשו מק"מ בסך כ-840 מיליון דולר בפברואר, ובסך כ-1,180 מיליון דולר מתחילת השנה, לאחר מכירות בסך כ-0.7 מיליארד דולר נטו, בסיכום שנת 2015.

במרץ ירדו החזקות הציבור הישראלי והזר במק"מ לכ-111 מיליארד שקל, לעומת כ-112 מיליארד שקל בסוף החודש הקודם וכ-116 מיליארד שקל בסוף דצמבר 2015.

ידיעות שונות

1. גרעת מניות "איתוראן" ממדדי הבורסה

מניות **איתוראן** נגרעו ממדדי ת"א-100, ת"א-75, ת"א-טכנולוגיה, ת"א-בלוטק, ת"א-טק עילית, ת"א-מעלה ות"א-מאגר, ביום ג' ה-15.3.2016 בעקבות מחיקתה העתידית מהמסחר בת"א בחודש מאי.

2. מחיקת חברות מניות

2.1 אי עמידה בכללי השימור

א.ד.אס (סטאר מערכות בטחוניות) בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה, במסגרת רשימת השימור, ב-25.3.2016 בעקבות אי עמידה בכללי השימור (שווי מינימלי של החזקות הציבור והון עצמי מינימלי) ולאחר השעיית מסחר בת שנתיים.

לחברה נותר אג"ח להמרה סד' ג' הרשום למסחר בבורסה, והוא צפוי להימחק מהמסחר ב-21.5.2016.

2.2 הסדר ושינוי סיווג לחברת אג"ח

אידיבי חברה לפתוח בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-31.3.2016 במסגרת הסדר חוב. לחברה איגרות חוב הממשיכות להיסחר בבורסה. לפיכך, שונה סיווג החברה מחברת מניות לחברת אג"ח.

3. מחיקת חברת אג"ח – הסדר

סנטראל יורופיאן אסטייטס אנוי (זרה)

איגרות חוב סד' א' של החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-30.3.2016 במסגרת הסדר חוב. לחברה לא נותרו ניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה.